

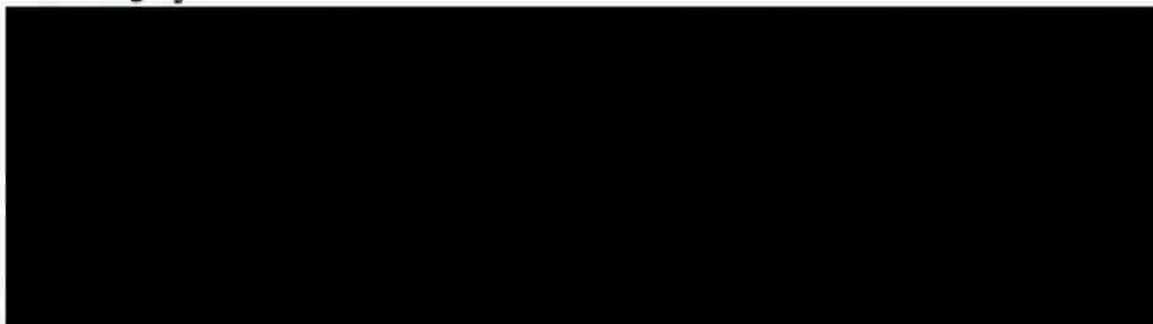
RWS IJsselmeergebied/
RWS IJsselmeergebied/
RWS IJsselmeergebied/
RWS IJsselmeergebied/
RWS IJsselmeergebied/
RWS IJsselmeergebied/
RWS IJsselmeergebied/

VERSLAG

Van de hoorzitting van de schadebeoordelingscommissie gehouden op woensdag 25 april 2007 te 10.30 uur in het Van der Valk hotel Volendam aan de Wagenweg nr. 1 te Volendam.

Op verzoek van de bij deze zaak betrokken visserijbedrijven zijn de aanvankelijk per bedrijf geplande hoorzittingen gecombineerd in een gezamenlijke hoorzitting.

Aanwezig zijn:

Rijkswaterstaat IJsselmeergebied wordt vertegenwoordigd door mevrouw [redacted] van de Afdeling Projecten, mr. [redacted] en mr. [redacted] beiden werkzaam op de Afdeling Juridische zaken.

1. De voorzitter opent de hoorzitting en merkt op dat de commissie uit de stukken heeft begrepen dat de kwestie vanaf 1996 speelt. De commissie heeft geen vooroverleg gevoerd en wil gedurende deze hoorzitting van de zijde van de vissers, alsmede van de zijde van Rijkswaterstaat, horen wat de afgelopen jaren heeft gespeeld. De commissie heeft op dit moment geen volledig beeld van de situatie. Duidelijk is dat op verschillende locaties fuiken weg moesten worden gehaald door de vissers in verband met werkzaamheden die door Rijkswaterstaat werden uitgevoerd. Vast moet komen te staan welke besluiten ten grondslag liggen aan de uitvoering van deze werkzaamheden. De commissie begrijpt verder dat er regelmatig overleg is geweest tussen de vissers en Rijkswaterstaat en dat ook voorschotten aan de vissers zijn uitbetaald. Het gaat dan om bedragen van [redacted]. Dit bedrag is volgens de vissers te laag. Het is nu zover dat de formele weg wordt gevolgd, dat wil zeggen dat de vissers met een beroep op de Regeling Nadeelcompensatie Verkeer en Waterstaat schadeverzoeken hebben ingediend bij Rijkswaterstaat. De Regeling Nadeelcompensatie Verkeer en Waterstaat is een algemene regeling voor nadeelcompensatie. De regeling schrijft voor dat, alvorens Rijkswaterstaat op de verzoeken kan beslissen, een onafhankelijke commissie advies moet hebben uitgebracht. De commissie is derhalve onafhankelijk van Rijkswaterstaat. De commissie zoals deze nu is samengesteld, heeft inmiddels ervaring met de advisering in schadeverzoeken van visserijbedrijven. De commissie heeft de gewoonte om schadeverzoeken afzonderlijk te behandelen. Dit in

5.1.2b

verband met de te respecteren privacy van alle betrokkenen. [REDACTED] heeft echter namens alle vissers laten weten dat een gemeenschappelijke hoorzitting wenselijk wordt gevonden.

2. Van de zijde van Rijkswaterstaat wordt een toelichting gegeven op de werkzaamheden die in de loop der jaren in het gebied waar de vissers actief zijn, zijn uitgevoerd. Er zijn tien projecten te onderscheiden.
  1. Versterking van de Oostvaardersdijk in de periode van 11 augustus 2002 tot eind mei 2005,
[REDACTED]
  2. Bouw van het luwtegebied, werkzaamheden hebben voortgeduurd tot oktober 2006,
[REDACTED]
  3. Roggebotsluis in de maand oktober 2004,
[REDACTED]
  4. Strekdammen Oostvaardersdijk in de periode van maart 2005 t/m oktober 2005,
[REDACTED]
  5. Blok van Kuffeler in de periode van juni 2005 t/m oktober 2005,
[REDACTED]
  6. IJsselmeerdijk bij Flevocentrale in de periode van maart 2005 t/m mei 2005,
[REDACTED]
  7. Houtribdijk bouw naviduct in de periode van 1998 t/m 2002,
[REDACTED]
  8. Vooroeverproject in de periode van maart 1995 t/m september 1995,
[REDACTED]
  9. Werkzaamheden binnenbocht Lelystad in de jaren 1997 en 1998,
[REDACTED]
  10. Doorsteek strekdammen bij Lelystad in de jaren 1997 en 1998,
[REDACTED]
3. Van de zijde van Rijkswaterstaat wordt toegezegd dat een kaart zal worden gemaakt waarop de locaties van de werkzaamheden zichtbaar zijn. Ook zal nader onderzoek worden gedaan naar de besluiten die aan de werkzaamheden ten grondslag hebben gelegen. Mevrouw [REDACTED] wijst op de bestuursovereenkomst die in dit verband is gesloten. Hiervan zal de commissie een exemplaar ontvangen. Gewezen wordt op de brand die enige jaren geleden in het kantoor van Rijkswaterstaat te Lelystad heeft gewoed. Hierdoor zijn mogelijk niet alle stukken te achterhalen.
4. De voorzitter zegt naar aanleiding van de uiteenzetting van mevrouw [REDACTED] dat de commissie begrijpt dat de vaste fuikenplaatsen geruimd moesten worden tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. In sommige gevallen was dit tijdelijk. Soms moesten de fuiken definitief verdwijnen.
De heer [REDACTED] merkt in dit verband op dat hem door Rijkswaterstaat steeds is voorgehouden dat het weghalen van de fuiken definitief was. Echter nadat hij zijn bedrijf heeft overgedragen, heeft hij begrepen dat zijn opvolger een aantal van de verdwenen fuikenplaatsen weer heeft mogen innemen. Hij wijst er op dat de werkzaamheden van Rijkswaterstaat niet alleen tijdens de uitvoering ervan effect hebben voor de vissers. Na afronding van de werkzaamheden blijkt in bepaalde gevallen dat de visgronden minder diep zijn geworden. Hierdoor wordt de vangst minder en moeten bovendien de fuiken worden aangepast.

De commissie gaat ervan uit dat de vissers beschikken over vergunningen op basis van de geldende visserijwetgeving en dat zij daarnaast beschikken over privaatrechtelijke toestemming voor het innemen van fuikenplaatsen van de betreffende eigenaren. [REDACTED] wijst erop dat de uitvoering van het werk schade inhield, de fuiken moesten immers verdwijnen voor de uitvoering van het werk. Na afronding van de werkzaamheden werd er weliswaar weer gevestigd aan de dijken, maar het duurt een paar jaar voordat de visstand weer op peil is. Ook hij wijst op de ondieper geworden wateren.

[REDACTED] wijst in het kader van het vooroeverproject op de omstandigheid dat het water daar nu aan de achterzijde van de vooroevers stroomt. Bij bepaalde windrichtingen is de stroming zo sterk dat de fuiken kapot gaan. In deze gebieden kan, door de sterk toegenomen stroming, niet meer worden gevestigd.

5. [REDACTED] voert het woord. De voorgeschiedenis kent geen prettig verloop. De vissers kregen soms van Rijkswaterstaat bericht dat de fuiken op zeer korte termijn verwijderd dienden te worden, omdat anders Rijkswaterstaat de fuiken zelf zou weghalen. Dit is uitgemond in een gerechtelijke procedure, waarin is vastgesteld dat er een regeling diende te komen voor het weghalen van de fuiken. Het ging hier om het bedrijf van [REDACTED]. De regeling die gemaakt diende te worden, is nog steeds in de conceptfase. Inmiddels zijn de betrekkingen tussen Rijkswaterstaat en de vissers wel sterk verbeterd. [REDACTED] zegt dat er inderdaad een kort gedingprocedure is geweest. Verder is getracht tot een forfaitaire regeling te komen met de vissers, maar dit is nooit van de grond gekomen. Wel zijn voorschotten betaald. De commissie stelt echter vast dat [REDACTED] kennis geeft dat zij nooit een voorschot heeft ontvangen. [REDACTED] zou slechts een deel van de voorschotten hebben ontvangen. [REDACTED] vervolgt zijn verhaal. Volgens hem is het nooit tot een definitieve regeling gekomen vanwege de steeds wisselende juristen die bij Rijkswaterstaat werkzaam waren en ook door de brand op het kantoor in Lelystad. Hij meent dat de zaak van de zijde van Rijkswaterstaat is getraineed. De voorzitter heeft begrip voor het feit dat de voorgeschiedenis voor de vissers vervelend is. Inmiddels is de Schadebeoordelingscommissie ingesteld en deze zal zich nu met de zaak gaan bezighouden. Volgens [REDACTED] is simpelweg te lang geprobeerd om in overleg tot een oplossing te komen. De commissie stelt vast dat de vissers die nu op de hoorzitting aanwezig of vertegenwoordigd zijn alle betrokken vissers zijn. [REDACTED] zegt dat in de huidige situatie het overleg met Rijkswaterstaat over het weghalen van fuiken goed verloopt. [REDACTED] van Rijkswaterstaat zou hierin een bemiddelende rol hebben gespeeld. [REDACTED] wijst erop dat Rijkswaterstaat zich op het standpunt heeft gesteld dat, wanneer de fuiken voor een periode van een maand of korter weggehaald moesten worden, geen schade werd vergoed. Hij vindt dit niet redelijk. De schade moet ongeacht de duur van de periode worden vergoed en ook de kosten die het weghalen en opnieuw plaatsen van de fuiken met zich brengen, moeten in de vergoeding worden betrokken. De voorzitter wijst op het aspect van het normaal maatschappelijk risico/bedrijfsrisico. Met dit aspect moet op grond van de Regeling Nadeelcompensatie Verkeer en Waterstaat bij de beoordeling rekening worden gehouden. Ook moet bij de vaststelling van de schade rekening worden gehouden met eventuele kostenbesparingen van de vissers. De vissers zien op het eerste oog geen kostenbesparingen. In de situatie bijvoorbeeld waarin op een locatie vier van de tien fuiken weggehaald moeten worden, kon niet op personeelskosten of anderszins bespaard worden, immers de zes overblijvende fuiken moesten in zo'n geval wel leeggehaald worden. De hoorzitting wordt voor enige tijd geschorst.

6. De commissie laat weten dat zij over meer stukken dient te beschikken. Er zal via de [redacted] [redacted] aan de vissers opgave worden gedaan van de voor de commissie benodigde stukken. Hierbij zal het in ieder geval gaan om financiële gegevens en om de opgave van de exacte perioden waarin de fuiken niet geplaatst konden worden.

[redacted] [redacted] s geeft een korte toelichting over de methode van schadeberekening die de commissie in haar advisering zal hanteren.

[redacted] [redacted] wijst erop dat het voor de vissers niet mogelijk is om, bij het wegvallen van fuikenplaatsen, op stel en sprong andere plaatsen voor de schietfuiken beschikbaar te hebben. Volgens [redacted] is vanaf 2000 20% van de merken ingeleverd bij de overheid. Dit betekent dat intensiever gevist moet worden. Ook wordt geprobeerd merken bij te kopen. Vanaf 1989 zijn aan de vissers van de zijde van de overheid steeds strengere beperkingen opgelegd. Volgens [redacted] is het aantal fuiken dat nu geplaatst is gelijk aan het aantal fuiken dat in 1989 was geplaatst. Dit vanzelfsprekend afgezien van de locaties waar als een gevolg van de werkzaamheden niet langer fuiken kunnen worden geplaatst. De vissers wijzen erop dat het in de praktijk veel voorkomt dat jonge vis ten behoeve van kwekerijen wordt weggevangen uit het water. Ook heeft men te maken met de omstandigheid dat het water steeds helderder wordt. Hierdoor hebben aalscholvers nog betere mogelijkheden om de vissen weg te halen. In dit verband wijst [redacted] op de strijdigheid van de Kaderrichtlijn water en de Vogel- en habitatrichtlijn.

7. Commissielid [redacted] merkt op dat hij wil beschikken over een kaart van het visgebied, met daarop een weergave van de fuikenplaatsen. In de tweede plaats wijst hij op de verschillen tussen de vangstgegevens van de vissers en de RIVO-gegevens. Volgens [redacted] vangen de vissers twee tot drie keer zoveel als door het RIVO wordt opgegeven. [redacted] [redacted] zegt dat het RIVO alleen de [redacted] heeft onderzocht. Er bestaat een groot wantrouwen jegens het RIVO. Men is niet snel genegen gegevens aan het RIVO over de vangsten te verstrekken. Dit kan er immers toe leiden dat van de zijde van de overheid nog verdere vangstbeperkingen worden opgelegd. De vissers hebben een systeem van afslag in het leven geroepen. Alle vis wordt op de afslag aangeleverd en per visser wordt wekelijks een opgave verstrekt van de bij de afslag ingekomen hoeveelheden Dit per vissoort en per fuiksoort. In 2005 is door de Productorganisatie de veilplicht ingesteld.

[redacted] [redacted] zegt dat de gegevens van de [redacted] die Rijkswaterstaat heeft gebruikt voor het berekenen van een gemiddelde opbrengst per fuik, wat hem betreft niet betrouwbaar zijn. Volgens [redacted] zijn er geen grote verschillen in de vangsten en opbrengsten per visserijbedrijf. [redacted] [redacted] stelt vast dat de vissers met het begrip 'grote fuik' één visnet bedoelen. Het RIVO definieert dit op een andere manier. De spieringvisserij is sinds 2006 verboden. [redacted] [redacted] zal met de Productorganisatie overleggen over het verstrekken van vangstgegevens.

[redacted] [redacted] wijst erop dat hem is voorgehouden dat zijn vordering zou zijn verjaard. Op een vraag van de voorzitter antwoordt [redacted] [redacted] dat wat hem betreft de commissie het aspect van de verjaring dient te beoordelen. Hij zal hierover nog intern overleg voeren bij Rijkswaterstaat.